

riguros metodologia formalistă, ignorând factorii genetici și absolutizând datele textului, demonstrând astfel, deși în mod indirect, că o analiză stilistică a operei literare trebuie să se sprijine pentru a fi eficientă și pe cunoașterea contextului extraliterar, social-istoric. Din acest punct de vedere capitolul consacrat futurismului e mult mai profund, căci se pun în evidență și obiectivele de ordin social care au generat curentul: dorința de a se adresa maselor, de a crea o poezie care să impresioneze un public larg: de aici reacția față de aristocratismul simboiștilor, folosirea jargonului, limbajului străzii, dialectului, orientarea spre declamatoric, spre poezia recitată de pe scenă și subordonarea tehnicii cerințelor limbajului oral. Poetul care renunță să se adreseze unei elite intelectuale nu mai poate concepe poezia drept creație a unei lumi fictive și nici ca expresie a eului (Ich-Dichtung). Dispare în mare măsură adresantul ca nucleu al mesajului poetic, alternează permanent emițătorul enunțului. Astfel găsim cheia pentru interpretarea unor poezii aparent foarte ermetice ca *Noc'* de V. Majakovskij și *Kon' Przeval'skogo* de V. Chlebnikov, analizate magistral de autoare. Renunțarea la concepția despre poezie ca mijloc de cunoaștere a transcendentului prin simbol impunea reîntoarcerea la convenția mimesisului, a considerării literaturii ca oglindire a realității. Însă repudiind ideile simboiștilor, futuriștii au dezvoltat procedeele lor îndreptate spre reînnoirea forței expresive a cuvântului, în special cele fonetice.

Lucrarea Krystynei Pomorska cuprinde un valoros compendiu al poezicii futuriste ruse, explicând și ilustrând amplu problema „limbajului transrațional”, în speță a etimologiilor poetice, a declinării interne, a imaginii sonore și simbolismului acustic, ca și problema raporturilor dintre tehnica futuristă și cea cubistă („părți în loc de corpuri”, despicarea cuvântului, așezare insolită în pagină, sincretismul, renunțarea la structura lineară etc.).

Cartea este însoțită de o scurtă *bibliografie* în care sînt consemnate principalele lucrări ale școlii formaliste și unele lucrări apărute în special în SUA și Polonia, tratînd probleme de estetică și mai ales de poetică modernistă.

MAGDALENA LASZLO

DOCUMENTA ROMANIAE HISTORICA. B. ȚARA ROMÂNEASCĂ, Academia Republicii Socialiste România. Institutul de Istorie „N. Iorga”, vol. XXII, 1969, 862 p.; XXIII, 1969, 828 p.

Ambele volume cuprind acte interne emise în cancelaria domnească sau încheiate între părți în afara cancelariei, în anii 1628—1629, respectiv 1630—1632. Numărul lor se ridică la 838 (387 + 451), dintre care 706 inedite (329 + 377). Actele conțin date prețioase despre unele probleme economice, sociale și politico-administrative, care au frământat societatea românească în primele trei decenii ale sec. al XVII-lea. Cele mai multe dintre ele au fost redactate